

Pracovní skupina Řídicího výboru Integrované strategie rozvoje
Brněnské metropolitní oblasti 2021+
UDRŽITELNÁ MOBILITA

Brněnské komunikace a.s., Brno
27. 05. 2025, 10:00 – 11:30 hodin

Zápis

Účast viz prezenční listina

Body programu:

- Zahájení, uvítání
- Stručné aktuality k rozvoji Brněnské metropolitní oblasti 21+ a podoby metropolitní spolupráce po roce 2027
- Problematika urban nodes – indikátory pro FUA a aktuality Ministerstva dopravy
- Aktualizace Programového rámce IROP – aktivita Infrastruktura pro bezpečnou nemotorovou dopravu; Infrastruktura pro cyklistickou dopravu
- Představení projektových záměrů – výzva č. 50 (IROP), č. 52-54 (OPD), diskuse
- Závěry, shrnutí, harmonogram výzev, různé, prostor pro dotazy a podněty

1. Zahájení, uvítání

Petr Šašinka přivítal účastníky na jednání PS. Z jednání byli omluveni Tomáš Pivec (náhradník Petr Hudec), Jaroslav Kepřt (náhradník Pavel Fišer), Radek Šotnar (náhradnice Dagmar Kratochvílová), Jiří Horský (náhradník Vojtěch Elstner), Roman Ličbinský (bez náhradníka) Pavel Pospíšek (bez náhradníka), Martin Všečetka (bez náhradníka). Dále přivítal významné hosty z Evropské komise a EIB-JASPERS. Zároveň pozval všechny zúčastněné k prohlídce dispečerského centra v prostoru Brněnských komunikací.

Přítomno je 14 z 17 členů – PS je usnášeníschopná.

2. Stručné aktuality k rozvoji BMO 21+ a podoby metropolitní spolupráce po roce 2027

Petr Šašinka představil program jednání, sdělil, že pro potřeby zápisu je jednání PS nahráváno. Představil aktuální stav ISR BMO 21+, prioritní oblasti, metropolitní témata s důrazem na oblast mobility, nastínil výhled aktualizace ISR BMO 21+. Představil stav čerpání jednotlivých OP a projekty ISR BMO 21+ v oblasti UM včetně dalších možností financování. Naznačil podobu metropolitní spolupráce v období 28+ a vyzval Jaroslava Straku k doplnění aktuálních informací.

Jaroslav Straka poděkoval za účast na PS a představil své působení v EK – sleduje zde stav projektů v oblasti městské udržitelné mobility v ČR. Ohledně budoucího období 28+ nedisponuje více informacemi nad rámec prezentovaného, zdůraznil vyšší roli využívání finančních nástrojů. Do budoucna akcentoval větší důraz na plnění reforem. Je zde vize modelu založeného na Národním plánu obnovy, jehož prvky by měly být převzaty i do kohezní politiky. Detailnější informace budou k dispozici ve 2. polovině 2025. Dle mid-term review Evropská komise schválila materiál, který určil další prioritní témata, na která mají být převedeny zbytkové prostředky: bydlení, obrana, mobilita. Priority uvedené v mid-term review se promítnou i do budoucího období.

Martin Příborský uvedl, že ČR čerpá rychle a efektivně. Pokračoval, že převedení prostředků je nespravedlivý proces, mění podmínky čerpání (na základě mid-term review), vnímá to jako riziko. Finanční nástroje by mohly být uplatňovány i na úrovni metropolitních oblastí, proto se zajímal, zda se tyto diskuse na Evropské komisi vedou.

Jaroslav Straka uvedl, že se do konkrétnějších debat k finančním nástrojům není zapojen. Při každé příležitosti však akcentují důležitost finančních nástrojů pro ČR. Pokud jde o finanční nástroje na regionální úrovni, vyjadřuje pozitivní zkušenost s fondem Jessica v Moravskoslezském kraji na rozvoj brownfieldů, nemovitostí pro podnikatelské účely. Může jít o příklad dobré praxe napříč ČR. Dále se finanční nástroje uplatňují v projektech vodního hospodářství, zde je možnost zjistit podrobnosti, jak si MŽP ČR konkrétně podmínky formuluje.

Petr Šašinka zareagoval, že MMR ČR chystá k finančním nástrojům debatu s územními partnery. Cílem je získat konkrétnější představu, sbírat zkušenosti z území, sledovat situaci do budoucna.

Dále pokračoval aktualitami k vyjednávání programového období 28+ z místní úrovně a doplnil, že se každým dnem čeká na pokyn z MMR ČR k zahájení tvorby další strategie rozvoje BMO 28+. Ocení součinnost partnerů v území. Pavel Fišer komentoval vznik platformy nositelstských měst. Zdůraznil dostatečný čas potřebný na přípravu, aby proces založení vzniku DSO byl zahájen včas.

3. Problematika urban nodes – indikátory pro FUA a aktuality Ministerstva dopravy

Matouš Čanda představil tento bod. Jedná se o nové nařízení EP a Rady EU č. 2024/1679. Ten vymezuje tzv. Urban Nodes. Nutno vymezit FUA pro sběr dat, jakožto jeden z požadavků na městské uzly. Návrh Ministerstva Dopravy ČR vymezuje několik indikátorů v rámci FUA. Původním předpokladem bylo, aby FUA = kraj. Dle návrhu je to úroveň nejjednodušší pro sběr dat. BMO nesouhlasí, požadované indikátory na metropolitní úrovni se sledují, v současnosti je možné cca 80 % dat poskytnout z metropolitní úrovně již nyní. Petr Šašínska by rád s členy PS otevřel debatu, nyní se jedná o prvotní úvahy, které MD má. Pokud je řeč o městské mobilitě, dává smysl využít přirozené městské regiony. Data na metropolitní úrovni je možné dodat za všechna ITI a MD poskytnout.

Iva Rorečková sdělila, že funkční oblast by měla být stejná jako vymezení metropolitních oblastí. Nutnost vyjasnit si s MD, jaká konkrétní data jsou k dispozici pro problematiku urban nodes. Poslední červnový týden se uskutečnila konference k problematice SUMPů, pro zájemce nasdílel pozvánku. Michal Franek se zeptal, zda to má chápat tak, že kraje disponují těmi konkrétními daty. Iva Rorečková doplnila, že logika je v tom, že kraj těmi informacemi disponuje a na úrovni kraje se sbírají, snahou je vyhnout se sběru dat za každou ze 184 obcí, kraj v tomto případě = statistická jednotka. Přitom argumentovala, že se požadovaná data sbírají i za MO/A. Michalovi Frankovi nedává smysl, proč MD požaduje údaje za celý kraj, když se řeší FUA. Iva Rorečková pokračuje, že MD argumentovalo dostupností dat, a chtělo předejít obavě, že by se musela data zjišťovat za každou obec samostatně. Pro města by bylo jednodušší získávat je za krajskou úroveň. Jednalo se o prvotní diskusi, důležité je MD ukázat, že data k dispozici pro BMO jsou sbírána a je jich mnohem víc. Paul Riley doplňuje, že se problematika bude ještě na MD vyvíjet. Petr Šašínska uvádí, že smyslem by mělo být držet se funkčního regionu, data jsou k dispozici, a proto je formulováno následující usnesení.

Návrh usnesení: „PS ŘV BMO Udržitelná mobilita navrhuje ŘV BMO doporučit Ministerstvu dopravy pracovat s územím funkčních městských oblastí (FUA) pro koncept Urban Nodes (včetně sběru dat) na úrovni stávajících metropolitních oblastí a aglomerací, nikoli na úrovni krajů.“

Hlasování: Pro: 13, proti: 0, zdržel se: 1

Matouš Čanda pokračoval v prezentaci novinek v oblasti dopravních dat z dílny MD. Důraz je kladen na více otevřených dat, geoprostorových informací pro samosprávy, nabídne se možnost extrahování informací, které jsou relevantní pro BMO.

4. Aktualizace Programového rámce IROP – aktivita Infrastruktura pro bezpečnou nemotorovou dopravu; (Infrastruktura pro cyklistickou dopravu)

Kristína Ďuratná popsala obecný postup při aktualizaci PR a aplikovaná kritéria pro zařazení projektů do koncepční části strategie/programového rámce OP. Dále představila navrhovaný programový rámec pro aktivitu Infrastruktura pro bezpečnou a nemotorovou dopravu a Infrastruktura pro cyklistickou dopravu v předkládaném znění a dala prostor pro dotazy. Projektové záměry bude dále schvalovat ŘV BMO a RMB.

Konsensuální rozhodování (přítomno 14 členů s hlasovacím právem):

Návrh usnesení: „PS ŘV BMO Udržitelná mobilita doporučuje ŘV BMO schválit aktualizovaný programový rámec IROP, aktivita Infrastruktura pro bezpečnou a nemotorovou dopravu.“

Usnesení bylo konsenzuálně schváleno.

Návrh usnesení: „PS ŘV BMO Udržitelná mobilita doporučuje ŘV BMO schválit aktualizovaný programový rámec IROP, aktivita a Infrastruktura pro cyklistickou dopravu v předkládaném znění.“

Usnesení bylo konsenzuálně schváleno.

5. Představení projektových záměrů – výzvy nositele č. 50 (IROP), č. 52-54 (OPD), diskuse

Kristína Ďuratná představila konkrétní témata a opatření, v rámci kterých jsou evidovány projektové záměry. Dále okomentovala finanční alokaci, kterou má BMO v rámci témat zaměřených na dopravu k dispozici.

Petr Šašínský představil tabulku preferovaných aktivit v oblasti dopravy (IROP), které se v případě případných přesunů alokací nabízejí k posílení (navýšení). Přesun alokace může nastat interně mezi jednotlivými aktivitami dané strategie či po domluvě s jinou aglomerací. Jedná se o předběžné představení, vyzval přítomné k diskusi.

Michal Franek se zeptal, co znamená naplnění indikátorů částečně. Petr Šašínský uvádí, že se to týká aktivity Telematika, kdy došlo v průběhu programového období ke změně definice stanovení indikátorů, co mělo vliv na jejich naplňování. Kristína Ďuratná dále doplnila, že se tím myslí i naplnění indikátorů, kde jich je více v jedné aktivitě, a jeden z nich naplněný je a další není.

Michal Franek se dále zeptal na zásobník připravených projektů v PR v případě aktivity terminálů a P+R. Petr Šašínský uvedl, že tuto aktivitu BMO řeší síťově, tzn. neexistuje předem daný seznam strategických projektů, přihlásit se může po splnění podmínek kdokoli, v současnosti je v zásobníku projekt města Židlochovice. Jaroslav Šojka doplnil, že město Ivančice by rádo zbytkovou alokaci vyčerpalo (s projektem přestupního terminálu) ale projekčně jsou závislí na postupu prací a navazujících aktivit Správy železnic.

Pavel Fišer se zeptal, zda BMO eviduje připravovaný projekt parkoviště P+R v Blansku. Petr Šašínský potvrdil, že situace je monitorována a jsme se žadatelem v kontaktu. Michal Franek se zeptal, zda v případě terminálů a P+R zůstává zbytková alokace 92 mil. a zajímal se, odkud by se finanční alokace přesouvala. Petr Šašínský uvedl, že by se jednalo o přesun z jiných aktivit IROPu, kde není evidován zájem, např. aktivita Sociální bydlení.

Kristína Ďuratná dále zrekapitulovala podklady k jednání, se kterými se účastníci PS předem seznámili. K dispozici byly jednak jednotlivé projektové záměry včetně stanoviska manažera ISR BMO (v členění dle vyhlášených výzev nositele) a dále kontrolní list ke kritériím ŘV (informativně).

Dále byl popsán způsob hlasování PS: PS je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina jejích členů, hlasovat mohou pouze členové PS, je-li člen PS ve střetu zájmů vůči projednávanému PS, je povinen ohlásit podjatost a zdržet se hlasování (je uplatňována osobní, nikoli systémová podjatost). PS rozhoduje konsensem. Pokud není možné konsensu dosáhnout, je přistoupeno k hlasování. Byla představena kritéria posuzování souladu se strategií delegovaná Řídicím výborem na pracovní skupinu.

Kristína Ďuratná představila výzvy nositele, ke kterým se pracovní skupina schází, a to včetně počtu přihlášených projektových záměrů. Do výzev č. 50 (IROP), 52-54 (OPD) se přihlásilo 5 projektových záměrů za cca 1,58 mld. Kč (dotace EU). Dále upozornila, že kladně vyhodnocené projekty je nutné podat v rámci plně projektové žádosti v ISKP21+ do data uvedeného ve výzvě.

VÝZVA Č. 50 Výstavba cyklostezek a budování doprovodné infrastruktury v BMO III

- PZ Cyklotrasa údolím Ponávky, Úsek Podhájí - Karásek

Nositel představil projektový záměr.

Poté byl prostor na doplňující dotazy a diskusi:

Pavel Fišer se zeptal na šířku krajnic a typ dopravního značení. Petr Gelnar uvedl, že krajnice bude mít šířku 0,5 m a dopravní značení C9 – nebude na celém úseku. Na začátku je odbočka na ŠLP Křtiny, to bude účelová komunikace. Pavel Fišer dále pokračoval ohledně zmiňovaného přeložení dálkové trasy Eurovelo 4 a potvrdil, že se chystá v oblasti, který navazuje na úsek Podhájí – Karásek.

Následně bylo představeno stanovisko manažera ISR BMO k PZ.

Konsensuální rozhodování (přítomno 14 členů s hlasovacím právem):

Návrh usnesení: „PS doporučuje ŘV BMO udělit kladné stanovisko o souladu s integrovanou strategií projektovému záměru Cyklotrasa údolím Ponávky, Úsek Podhájí - Karásek.“

Usnesení bylo konsenzuálně schváleno.

VÝZVA Č. 52 Zkapacitnění a prodloužení infrastruktury pro veřejnou drážní dopravu v BMO (novostavby) III

- PZ Trolejbusová trať Černovické terasy, Brno

Nositel představil projektový záměr.

Poté byl prostor na doplňující dotazy a diskusi:

Martin Příborský se dozvěděl od firmy Thermofischer, která sídlí v této oblasti, že elektromagnetické pole může rušit jejich výrobu. Karel Kalivoda sdělil, že probíhají jednání mezi firmami a projektanty, jedná se o domněnky, trolejbusy negenerují vysoké napětí. Stejná trolejbusová doprava je vedena Kohoutovicemi okolo firmy Tescan, která vyrábí obdobná zařízení, a k žádnému rušení nedochází. Martin Příborský se zeptal, zda existuje technické řešení. Karel Kalivoda se jednání přímo neúčastní, ale má vyjádření od firmy Tescan, že to neruší. Nicméně situace je v řešení.

Pavel Fišer se zeptal, zda budou využity stávající autobusové zastávky. Karel Kalivoda to potvrdil. Probíhají jednání o tom, že se v rámci dalších úprav dodělají další 2 zastávky.

Střet zájmu – Karel Kalivoda.

Následně bylo představeno stanovisko manažera ISR BMO k PZ.

Konsensuální rozhodování (přítomno 14 členů s hlasovacím právem):

Návrh usnesení: „PS doporučuje ŘV BMO udělit kladné stanovisko o souladu s integrovanou strategií projektovému záměru Trolejbusová trať Černovické terasy, Brno.“

Usnesení bylo konsenzuálně schváleno.

VÝZVA Č. 53 Zkapacitnění a prodloužení infrastruktury pro veřejnou drážní dopravu v BMO (modernizace) **III**

• PZ Modernizace vozovny ve Slatině, Brno

Nositel představil projektový záměr.

Poté byl prostor na doplňující dotazy a diskusi:

Martin Příborský sdělil, že se SAKO jedná o výrobu vodíku, protože se jedná o sousední lokalitu a zeptal se, zda se uvažuje o výrobě vodíku v místě vozovny. Karel Kalivoda odpověděl, že je to jedna z variant. Z CNG by se mohly stát elektrobusesy a také autobusy na vodík. Martin Příborský se zeptal, zda by zakomponování vodíku nemohlo pomoci s financováním. Karel Kalivoda odpověděl, že nyní není možné do projektu plničku dostat, mají SP, které je v určité podobě. Peníze by stejně chyběly na (vodíková) vozidla, která na trhu běžně nejsou dostupná. Pokud se vodík nebude vyrábět levně, tak je to v současných podmínkách neekonomické. Martin Příborský řekl, že regulace vodíku se budou měnit, otázkou je, zda s tím počítat do budoucna. Karel Kalivoda předpokládá, že pokud se udělají dodělávky ala vodíkové stanice, bude možné to dodat. Dnes ale nejsou schopni doložit, že po zprovoznění vozovny tam budou jen trolejbusy a vodíkové autobusy. Navíc financovatelná je pouze drážní doprava.

Michal Franek se zeptal, co se stane s areálem vozovny v Husovicích po vymístění trolejbusů. Karel Kalivoda odpověděl, že to se uvidí, vymístění pravděpodobně nebude stoprocentní kvůli jejímu strategickému umístění. Uvidíme jak se bude vyvíjet napojení Slatiny na Starou osadu, Židenice. Určitě dojde k výraznému omezení provozu, byly i úvahy pro vznik muzea Dopravního podniku. Michal Franek řekl, že pokud trolejbusy z vozovny nebudou stoprocentně vymístěny, je třeba projektový záměr přeformulovat dle očekávané reality, protože by mohl nastat problém v případě auditu MF. Audity jsou nekompromisní, proto je to v zájmu žadatele.

Petr Šašínska řekl, že na základě debaty na PS bude fiše žadateli v systému znovu zpřístupněna k úpravě textace přítomnosti trolejbusů ve vozovně dle očekávané reality (úplné vs. částečné vymístění). ŘV BMO dostane ke schválení již upravenou fiši. Luboš Fučík dodal, že je důležité, aby bylo stejné znění i v plné žádosti.

Střet zájmu – Karel Kalivoda.

Konsensuální rozhodování (přítomno 14 členů s hlasovacím právem):

Návrh usnesení: „Pracovní skupina umožní úpravy projektového záměru žadatelem v části popisující vymístění vozovny dle očekávaného stavu.“

Usnesení bylo konsenzuálně schváleno.

Následně bylo představeno stanovisko manažera ISR BMO k PZ.

Konsensuální rozhodování (přítomno 14 členů s hlasovacím právem):

Návrh usnesení: „PS doporučuje ŘV BMO udělit kladné stanovisko o souladu s integrovanou strategií projektovému záměru Modernizace vozovny ve Slatině, Brno.“

Usnesení bylo konsenzuálně schváleno.

VÝZVA Č. 54 Rozvoj telematiky a ITS v BMO (OPD) IV

- **PZ Rozvoj ITS v Brně, 4. etapa**

Nositel představil projektový záměr.

Poté byl prostor na doplňující dotazy a diskusi:

Pavel Fišer se zeptal, zda je možné tento systém využít pro průjezd vozidel IZS, aby měly preferenci, přednost v jízdě. Tomáš Hebký odpověděl, že to je obsahem druhého projektu (5. etapa), který je zaměřen na rekonstrukci SSZ. Pavel Fišer se dále zeptal, zda bude mít data k dispozici městská policie a zda spolupracují s CDV. Tomáš Hebký uvedl, že policie data má, ale není si jistý, zda s CDV v této věci existuje spolupráce. Při předkládání projektů v rámci OPD byl prokazován přínos kooperativních systémů z hlediska úspory času při průjezdu vozidel IZS. Porovnávaly se časy průjezdů při vypnutém a zapnutém systému – došlo k výraznému zlepšení. Problémem však zůstává chování řidičů v křižovatkách a vyklízení křižovatek pro sanitky.

Michal Franek uvedl, že projektový záměr hovoří o navádění na vybraná parkoviště, a vznesl dotaz, o která se konkrétně jedná. Tomáš Hebký odpověděl, že se jedná o všechny městské parkovací objekty, dále Janáčkovo divadlo, Rozmarýn a parkovací domy BKOM. Ti, kteří projeví zájem, tam budou zapojeni. Jednání v této věci probíhají na úrovni města. Michal Franek řekl, že bychom měli vědět, o která parkoviště se jedná, a kolik jich je, aby to mělo smysl. Dále zmínil, že situace s parkovišti P+R je velmi špatná. Pokud bude mít systém kapacitu navádět na např. 50 parkovišť, bude to dobře, ale nechce, aby zůstal poloprázdný. Není vhodné nyní prohlásit, že se teprve bude jednat s konkrétními parkovišti. Tomáš Hebký řekl, že jednání ohledně tohoto projektu probíhají delší dobu, proto není schopen říct, zda byla ukončena. Dále uvedl, že v systému budou spíše větší objekty. Michal Franek se zeptal, zda tyto subjekty budou zapojeny zdarma. Tomáš Hebký to potvrdil, funguje to již nyní. Michal Franek dodal, že ideální by byla mobilní aplikace, která by navedla řidiče na parkoviště. Tomáš Hebký řekl, že data budou integrována do Dopravně informačního centra, které je může dále poskytovat komukoliv, i soukromým provozovatelům. Dle zásad podpory EU musí být data poskytována za stejných podmínek všem. Michal Franek dodal, že projekt nesmí generovat výnosy.

Petr Šašínska řekl, že řada P+R funguje v okolí Brna. Vznesl dotaz na Kordis, zda uvažují o možnosti propojení na navádění na parkoviště v okolí Brna. Vojtěch Elstner odpověděl, že tuto myšlenku podporují, ale nemají technický systém. Je nutná komunikace ze strany ITI směrem k obcím. Data by se měla soustředit na BKOM. Mimobrněnské obce s BKOM nemají spolupráci, a proto je nutná osvěta a předání informací obcím v BMO. Jde o technickou část, která je mimo oblast veřejné dopravy a nebyla financovatelná z IROPu. Tomáš Hebký uvedl, že navádění je zaměřeno na město Brno, a návrh dopravního značení není koncipován tak, aby naváděl mimo Brno. Petr Šašínska dodal, že u projektů Kordisu byl požadavek na kompatibilitu informací v rámci systému navádění Kordisu, takže jde hlavně o propojení.

Následně bylo představeno stanovisko manažera ISR BMO k PZ.

Konsenzuální rozhodování (přítomno 14 členů s hlasovacím právem):

Návrh usnesení: „PS doporučuje ŘV BMO udělit kladné stanovisko o souladu s integrovanou strategií projektovému záměru Rozvoj ITS v Brně, 4. etapa.“

Usnesení bylo konsenzuálně schváleno.

- **PZ Rozvoj ITS v Brně, 5. etapa**

Nositel představil projektový záměr.

Poté byl prostor na doplňující dotazy a diskusi: bez diskuse

Následně bylo představeno stanovisko manažera ISR BMO k PZ.

Konsenzuální rozhodování (přítomno 14 členů s hlasovacím právem):

Návrh usnesení: „PS doporučuje ŘV BMO udělit kladné stanovisko o souladu s integrovanou strategií projektového záměru Rozvoj ITS v Brně, 5. etapa.“

Usnesení bylo konsenzuálně schváleno.

6. Závěry, shrnutí, harmonogram výzev, různé, prostor pro dotazy a podněty

Alžbeta Fabřiciová shrnula aktivity OPD a přehled čerpání v OPD. Petr Šašinka připomněl situaci z minulého programového období, kdy došlo koncem období k převedení nevyužitých prostředků z jiných MO/A. Doufá, že scénář bude podobný, ne všechny metropolitní oblasti/aglomerace čerpají dostatečně. BMO je připraveno využít zbývající finance z jiných MO/A.

Dále Petr Šašinka představil harmonogram dalších výzev v oblasti udržitelné mobility viz prezentace. Žádný z členů PS nevznesl k harmonogramu připomínky. Dále poprosil žadatele o posílání fotodokumentace ze zahájení, průběhu či ukončení stavebních prací. Fotky BMO využije pro další prezentaci projektů v rámci svých komunikačních platforem (např. Výroční správa, magazín KAM v Brně apod).

Petr Šašinka zrekapituloval závěry jednání – kladné doporučení pracovní skupiny získalo 5 záměrů. Zeptal se, zda mají členové PS k jednání připomínky či dotazy. Uvedl, že další jednání PS UM se bude konat na podzim tohoto roku. Poděkoval všem za účast.

Zapsala: Alžbeta Fabřiciová, Kristína Ďuratná 27. 5. 2025

Ověřil: Petr Šašinka, 29. 5. 2025

Přílohy zápisu:

1. Prezentace z jednání PS
2. Prezenční listina
3. Programový rámec IROP